Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
PL 510
00101 Helsinki

LAUSUNTO

22.9.2022

EDUSKUNTA
Maatalousjaosto

Viite: Lausuntopyyntö HE 154/2022 vp

ASIA: HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLA VALTION TALOUSARVIOKSI VUODELLE 2023, MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA (PL 30)

MTK kiittää mahdollisuudesta lausua valtion talousarviosta vuodelle 2023 ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan vuoden 2023 talousarviosta ei pintapuolisella tarkastelulla löydy mitään yllättävää. Lukujen vertailtavuutta vuosien välillä vaikeuttaa edelleen EU:n elpymisrahoitus vuosille 2021–2022. Viljelijätukien ja -korvausten määrärahat ovat Suomen CAP-strategian mukaisia ollen yhteensä reilun 20 milj. euroa kuluvaa vuotta pienemmät. Pääluokka 30 sisältää hallituksen kehysriihessä sovitut säästöt, kuten hallitusohjelmassa sovitun peltorakenteen kehittämisohjelman lakkauttamisen. Maatalouden ja viljelijöiden kannalta vuoden 2023 keskeiset haasteet, tiukentuvat tukiehdot, inflaatio ja CAP-strategian toimeenpanon vaikutukset maksuvalmiuteen, eivät näy talousarviossa.

Kaikki talousarviossa esitetyt tavoitteet eivät välttämättä ole harmoniassa toimintaympäristön vallitsevan tilanteen ja kuluttajien ostovoiman kehityksen kanssa. Maatalouden investoinneissa vuosi 2023 tulee olemaan eräänlainen välivuosi. Uuden ohjelmakauden toimeenpano on aina vaikuttanut investointitukien hakemiseen ja myöntämiseen. Suhdannetilanne hiljentää maatalouden suuret investointihankkeet, mutta pienempiä investointeja erityisesti energiapuolelle tultaneen tekemään paljon. Tästä näkökulmasta investointeihin ja sukupolvenvaihdoksiin esitettyä rahoitusta voidaan pitää riittävän.

Kuten vuosi sitten, ottaen huomioon maatalouden suhdannetilanne, talousarvion pääluokasta 30 puuttuvat tulevalle talvikaudelle tarvittavat kriisitoimenpiteet. Vaikka tuottajahinnat ovat nousseet viimeisen puolen vuoden aikana, nousu kompensoi vain osan jo toteutuneesta kustannusnoususta. Tulevan talvikauden haaste on sama kuin koko yhteiskunnassa, sähkön hinta ja saatavuus.

Helsingissä 22.9.2022.

MAA- JA METSÄTALOUSTUOTTAJAIN KESKUSLIITTO MTK RY

Juha Lappalainen
tutkimuspäällikkö